gla? če ne gre preveč na mesó ali na loj? če ne hira preveč? če se ji po teletu, ki so ga ji vzeli, preveč ne toži? — če ji kakošna bolečina mléka v vimenu ne zaderžúje, postavim kaka bula v sescu, ali če se ji v vimenu mléko zagríze? — če si krava sama, ali če ji kaka zraven stoječa živina mléko posisava? če se ne môlze prav ali pa premalo? —

Glejte vzróke, koliko jih je! Na tanjko se morajo preiskati, de se ti pravi najdejo in de se živina napčno ne ozdrávlja. — Pravijo tudi, de tiste krave, ki jih vpregajo, prav po malim môlzejo. Rés, tega mi ne gre vun in vun tajiti; tó de mislim: delo nemore mléku škodovati, ako se krave le ne presilijo; in skušnje novih časov učé, posébno na Ogerskim, de so krave, ako so ravno orati mogle, po navadi mléka dajale, če se jim je tudi le dovelj klaje dajalo. Saj se tudi pri naših ženah ravno kaj taciga vidi: imenitne gospé, ki malo délajo, ali clo celi dan počivajo, ako ravno v obilnosti živé, imajo večji dél malo mléka za svoje dete; žena pa kakiga délavca ali kakiga kmeta ima dostikrat, ako ravno mora dan za dan veliko terpeti in slabo živeti, vunder toliko mléka, de večkrat razun svojiga deteta, tudi še drugo dojí. —

Mina. Tudi pri nas neki kmetovávci krave vpregajo, tó de pravijo, de molznim kravam to ne slúži.

Zdrav. Če pa pomislite, de pri nas le bolj vbožni ljudje svoje kravice vpregajo, ktérih morebiti več déla, kakor kerme doletí, ne morete Ogerske skušnje zavreči nikakor. „Vse poskusite, kar je nar boljšiga obderžite“ — samo tó pazite, de čes méro ne mahnete.

Mina. Pač koristno bi bilo krave za dvojo rábo imeti. Nekaj konj bi manj treba bilo. — Sedaj Jih pa prosim podučiti me, kakó se napáke pri mléku, ki so jih poprej imenovali, odpravljajo?

Zdrav. Koliko je vzrokov, toliko je pomočkov! Nekaj vam jih je že znanih, brez de bi vam jih praviti tréba bilo, in lahko se jim da pomagati. Kar klajo vtíče, vam je stari pregóvor znan: „Krava pri gobcu molze.“ — Per nektérih že úm pové, de se mora le pravi čas perčakovati, de mléko samo pride, kákor per brejih kravah i. t. d. — Nektére napáke se pa ne dajo ozdraviti in najbolj se storí, če se krava mesarju prodá, postavim: prav stara živina in krave takiga plemena, ki bolj na meso ali loj, kakor na mléko gredó. — Če je pa krava bolna, ne obotavljajte se, ampak umniga zdravitelja poišite, ki bolezen pozná in jo pametno ozdraviti zna. — Če pa krava nanáglama ob mléko pride, brez de bi posébno bolna bila, se je ta le lék večkrat prav dôbro izkazal: Vzemite kumne, janeža, štupe iz kolmežovih korenin (Kalmuswurzel) od vsaciga 8 lotov; domače solí, in žvepljeviga cvetja vsaciga 2 lota. Vse to se vkupej z malo vode zmeša in po dvakrat na dan za dvé veliki žlici kravi da.

Mina. Prav lepó se Jim zahvalim za to, kar so mi svetovali; kje pa se vse té zdravila dobíjo?

Zdrav. Vselej vam bom le take pomočke svetval in povédal, ki se lahko dobijo. Kumna, sladki janež, domača sol, žvepljo se prav lahko povsod dobíjo; kolmež je tudi kmetam znan, in tudi v lékarni se po ceni dobí. — Sedaj vam moram še nekaj od molzenja povedati, któro večkrat dôbro kravo popači, če dékla molsti ne zna, kakor gré. Na tém, de se kravje vime vselej čisto izmolze, je silno veliko ležéče. Tóde ni takó lahko vse mléko iz vimena izmolsti, kakor bi si marsikdo misliti vtégnil. Kdor samo za sesce vleče, kakor se večidel po navadi godí, le tisto mléko izmolze, ki je v spodnjim delu vimena, to dôbro mléko pa, ki je kakor smetena v zgornim delu vimena, je bolj mastno in ne gré samo od sebe iz sescov. V Švajci takó le molzejo in vsim kmetovávcam izgled biti zaslužijo: Kravje vime pred molzenjem z mlačno vodo vmijejo; nekaj zavoljo snažnosti (ali slišite, ljubi moji kmetje, ki tolikokrat nesnažne in z blatam pokrite vimena pri svojih kravah terpite!) nekaj pa de se vimena vmečé. *) Ko je vime vmíto, molzica ali molznik (v Švajci in v Tirolah molzejo vecidel možki) z obéma rokama vime mane, de se vodeno in mastno mléko zmeša, in potlej se še le krava molze. To toljkrat storijo, koljkrat je treba, de se vse mléko čisto izmolze. — Takó molsti vas teléta per sescu same uče, ki po svoji naturi večkrat z gobcam v vime sunjejo in ga pomanejo, de se mleko bolj zmeša. Morde se iz tih opómb prevdariti da, zakaj grajšinſke krave večkrat pri bolji klaji manj mleka dajo, kakor pri kmetih, kjer imajo dostikrat slabji klajo. Pri unih namreč večkrat gospodinje manjka, ki bi na pravo molzenje pazila, pri kmetu pa skerbna gospodinja nič v nemar ne pusti.

(Dalje sledí.)

Kaj nam bodo od velikiga sbora z. k. kmetijſke drushbe, ki je bil 2 dan Velikitravna v Ljubljani, le povedali?

(Konez.)

Potem, ko je vſe to kar ſmo sadnjizh povedali, sbranim tovarſham osnanjeno bilo, je goſp. Dr. Shubert, z. k. uzhenik kmetijſtva, ſkuſhnje rasloshil, ki jih je lanſko léto na Polanſkim dvoru naredil. Z. k. kmetijſka drushba ima namrezh na ſpodnjih Polanah v Ljubljani vezh ko 5 oralov veliki dvor; sato, de ſe ondi ſadne drevesiza in murbe redé in rasne druge kmetijſke ſkuſhnje napravljajo.

*) Vmivánje vimena z mlačno vodo bo kravam ene dni, preden teletijo, zlasti pa telicam pred pervim oteleténjem prav koristno. To storí, de bodo več mléka dale, in de ne bodo njih vimena tako šegetljive, in skoz to pervajene, rade teljičke sesáti pustiti.

Sa tem pride krajnſka „Pratika“ na verſto. Kmetijſka drushba je she sdávnej sheljela, zhednishi in koriſtniſhi pratiko oſkerbeti in na ſvetlo dati. Kar ſe pa dolgo zhaſa sgoditi ni moglo, ſe bo prihodnizh sgodilo; sakaj v temu sboru je bilo poterjeno, de bo she sa prihodno léto 1845 nova pratika na ſvetlo priſhla. Ta nova pratika bo ravno taka, kakorſhno imamo na Krajnſkim she doſti lét; ſamo prasniki, godovi ſvetnikov in druge snaminja bodo veliko zhednishi in lizhniſhi podobe, zheſar ne vidimo v dan danaſhni, v ktéri je tudi le ena pola papirja, v novi ju bo pa dvôje. Vſi ſomnji, kar jih je na Krajnſkim, pa tudi imenitnejſhi na Shtajerſkim, Koróſhkim, Goriſhkim, Tershaſhkim in Hrovaſhkim bodo v nji; tariſa ſhtempelnev in ſhe drusih potrébnih podúkov vezh. Ta oliſhpana in s rasnopotrébnimi rezhmi pomnoshena pratika ne bo nizh vezh, kot en ſam krajzar drashji od te ſedajne, to je, veljala bo 6 krajzerjev v ſrebru. Miſlimo, de bo s njo kmetijſka drushba vſim ſlovenſkim kmetovávzam prav slo vſtregla.

Goſp. Dr. Orel je potem od obdelovánja bral, ki ſo ga pretezheno léto na tiſtimu delu mahú (mozhirja) na Ilavzi opravljali, ki mu Franzovi dvor pravijo; sato, ki ſo preſvitli Zéſar Franz I. 2000 goldinarjev kmetijſki drushbi miloſtljivo podarili, de naj ta kraj, ktéri je bil po zelim mahu nar ſlabejſhi, kolikor ſe da, dôbro obdéljuje. Preſvitli rajnki Zéſar ſo ukasali nálaſh nar ſlabejſhi kraj na mahu kupiti, de bi kmetijſka drushba kasala, kako ſe mozhirje koriſtno obdeljuje, in de bi tudi drugi vlaſtniki na mahu vidili in isurili ſe, kako ga gré obdelovati, de bi jim popred pridélkov donaſhalo.

Sa tem pride pa nar vashniſhi rezh na verſto. Le en glaſ je ſliſhati, de jih je pri naſ prav poredkama vmétnih kovazhov, ktéri bi snali konja podkovati, kakor gré; ſhe ſlabejſhi ſe nam pa takrat pôje, kader nam konj, govédje, ovza ali preſhizh sboli. Sa tó potrébo ſkerbeti je kmetijſka drushba ſklenila na imenovani Polanſki priſtavi kovazhnizo, shivinſko bolenishnizo in ſholo napraviti, kjer ſe bojo kovazhi poduzhili, kakó ſe konji dôbro podkújejo in v bolesni sdravíjo. V ti ſholi, ki jo bo kmetijſka drushba s ſvojimi denarji in prineſki ſvojih udov in drugih blagih domorodzov napravila, bode vſaktéri bres plazhila v krajnſkim jesiku poduzhen. Ta ſhola ni ſamo sa podúk le kovazham naménjena, ampak tudi drugim kmetijſkim fantinam in vſakimu vſeſkosi odperta, ki bode tukaj poduk pridobiti sheljel, kakó ſe bolno shivinzhe sdraví i. t. d. Samo od ſebe ſe rasumi, de ſe mora k tej rezhi zeſárſko pervoljenje dobiti, ſhtale sidati in veliko drusih potrébnih rezhi pripraviti; she savoljo tega bodeta nar manj dva leta pretekla, preden ſe imenovana ſhola prizheti sna. Kako ſe bo ta rezh vedla, bodo naſhe Novize od zhaſa do zhaſa sveſtó osnanile vſe, kar bo potrébniga; sdaj ſmo le toliko povedati hotli, de bodemo ſholo dobili, v kteri bodo Slovenzi poduzheni, konje vmetno podkovati in bolno shivino sdraviti.

V 25. liſtu lanſkiga leta je v naſhih Novizah dvanajſtero bravzov z. k. kmetijſko drushbo profilo, de bi po deshéli zhuvaje dobili, kteri bi ſadje in druge poljſke pridelke varovali. Tudi ta proſhnja je bila pri temu sboru osnanjena, tode kmetijſka drushba nesamore v ti rezhi drusiga ſtoriti, kakor ſoſeſkam prepuſtiti, de naj vſaka sa-ſe pri ſvoji goſpoſki pomozhi iſhe, sato kér je ſkuſhnja uzhila, de niſo zhuvaji povſod ſoſeſkam po godu bili. Zhe pa kaka ſoſeſka zhuvaje poſébno potrebuje, ji bo goſpoſka v ti rezhi pomagala, ker je to she po z. k. dvornimu ukasu od 3. Kosaperſka 1814 sapovedano bilo.

Potem je bilo vſe brano, kar ſo ſe svunanje z. k. kmetijſke drushbe v ſvojih poſlednih sborih poſvetovale in kar ſo v njih poterdile.

Na to je bil dopiſ goſp. fajmoſhtra M. Vertovza bran, v kterim on vſe tovarſhe kmetijſke drushbe proſi, kmetam pri vſaki priliki v ſerze vtiſniti in poduzhiti jih, kakó potrébno je, zhe ſo ravno otrokam kosè (oſépenze) ſtavljene, naj ſe jim tudi odraſhenim zhes kake leta sopet ſtavijo; sato, ker ſkuſhnje osnanujejo, de ſe mozh ſtavljenjih kos ſzhaſama smanjſha. Ravno sató je vezhkrat prav potrebno, de ſe odraſhenim vdrugizh ſtavijo, poſébno pa takrat, kadar kose v kakim kraju pogoſtama ſe perkashejo. Per ti priliki je goſp. Dr. Bleiweis ſvoje shelje rasodel, de bi ſi vſi udje te drushbe slo persadevali, per naſhih domazhih kravah prave kosé, ktére ſe le na vimenu in ſeſzih narajmajo, isnajditi, sato, kér le té nar bolji materijo sa kosé ſtaviti dajo. V prihodnim obzhinſkim sboru bo goſp. dohtar rasloshil, kakó naj ſe dela, de bi ſe tudi pri naſhih kravah kose isnajdile. V ti rezhi ſe bomo mogli k naſhim kmetovávzam oberniti in narozhiti jim, de bodo vezhkrat vimena ſvojih krav ogledovali in zhe bodo kakſhne oſépenze na njih sapasili, naj od njih nasnanje dajo, sató, de ſe své, zhe ſo prave kosé ali ne. Per drugi priliki bodemo ſhe kaj vezh od tega povedali.

Goſp. Dr. Orel nam je ſvoje ſkuſhnje s pahovko in mazhjim repam podeljil, is ktérih ſe previdi, de ſo sa ſetev koriſtniſhi, kakor detela. Prednoſti téh dveh trav ſo: de jim sgodna ſlana ne ſhkodje, de vezh lét v semlji obſtojijo in de ſe dajo bres vſe ſhkode na polju poſuſhiti.

Goſp. Terpinz, grajſhinſki vlaſtnik in tovarſh té drushbe, je podaril nekaj ſemena amerikanſke péſe (róne), od ktere pravijo, de je polna zukreniga ſóka. Kér pa pri naſ zukra ne delamo, bi bila morebiti sa shivinſko klajo prav dôbra, ako bi le ſkuſhnje kasale, de bi tudi v naſhim kraju ravno tako dôbro raſtla, kakor v Ameriki.

Pri temu sboru je bilo na dalje ſklenjeno, de ſe bo vſako léto meſza Kimovza v Ljubljani ozhitna rasſtava sa domazhe ſadje napravljala; od ktere bomo v ſvojim zhaſu vezh piſali.

Per timu sboru ſo bile sopet zhveterim pridnim oſkerbovávzam ſadniga drévja ſreberne ſvetinje podeljene, to je: Antonu Supanu, is Kovorja, Gregorju Salokarju is gornjih Járſh, Matevshu Sharzu is Preſerja in Matiju Pobovſharju is Rúdnika.

Potlej je bila sboru letna rajtinga kmetijſke drushbe osnanjena, po ktéri ſe je pokasalo, de je drushba v pretezhenim letu 6077 goldinarjev in 22 krajzerjev dohódkov imela, potroſhkov pa 6054 goldinarjev in 39 krajzerjev.

Goſp. Ferlanova pinja je bila per ti priliki na ogléd poſtavljena, in sa daljne ſkuſhnje perporozhena.

Goſp. M. Pregel oſkerbnik krishanſke grajſhine je bil sopet s enim glaſam sa kaſirja kmetijſke drushbe poterjen; 56 jih je pa bilo novih tovarſhov isvoljenih.

Goſp. Ferd. Shmidt, kupez in opravnik Milanſke aſekuranzije soper poſhkodovanje tózhe, je to savarſtvo ali aſekuranzijo vſim sbranim tovarſham sopet priporozhil in jih profil, de bi kmeto-

Kmetijſke in rokodélſke novize.

Na ſvetlobo dane od z. k. kmetijſke drushbe.

№ 21. *V ſrédo 22. Velikitravna.* **1844.**

☞ Te novize pridejo vſako ſrédo na dvéh zhetertnih liſtih v Ljubljani na ſvetlo. Plazhujejo ſe v piſarnizi z. k. kmetijſke drushbe v hiſhi 195 v Salendrovi ulizi bliso Brega; sa Ljubljano in sa tiſte, ki jih ne dobivajo po póſhti, sa zélo leto s 2 fl., — sa pol leta s 1 fl.; prejemljejo ſe pa pri natiſkovavzu na Bregu Nr. 190. Po poſhti veljajo sa zelo leto 2 fl. 30 kr., — sa pol léta 1 fl. 15 kr. Po vſih z. k. poſhtah ſe snajo dobiti.

Sadovolni Krajnz.

Od ſtráshe Hraváſhke
Gor ſónze mi pride,
V nógrade Láſhke
Po póldne saíde;
'S Benéſhkiga morja
Jug zhélo poti,
Od Shtájerza bórja
Per dél' me hladi.

Mi brasdio konjízhi
Sa hajdo, pſhénizo,
Netrudni deklizhi
Pa belio tanzhizo;
Kaj maram, ſe kruha
Perſlushi sadoſt,
Ni file trebuha
Okoli mi noſt.

Imám oblazhílo
Domazhga padvána,
Sheniza pa krilo
Is pravga meslána;
Se ſvéti na lize
Ko pirh moj ſkarlát,
Nje ſhapel, jeglize,
Nje modriz je slat.

Rad pléſhem okrogle,
S' pèto glaſ dájam,
Premedem vſe vogle,
Se v zépa dva májam;
Noshíza pa Minze
Sa mano drobní,
Pobéra ſtopinze,
Se v króge vertí.

Na shganzih tropine,
Pa kiſliga séla,
Bob, kaſha, vſe mine,
Ko pridem od dela;
Al bodi pogazha,
Klobaſa, al ſók,
Al kar ſe obrazha
Na rashnu okrog.

Sa vſako povéle,
'Mam shídano volo,
Sa branbo deshele,
Al hóditi v ſholo:
Povſoti ſe maham
Ko zhverſt korenák,
Pa delam, pa baham,
Pa pijem tabák.

V. Vodnik.

Od navádnih napak pri mléku.

(Pogovor živinskiga zdravitelja (lékarja) z hišno gospodinjo.

Zdravitelj. Nar pervo vam hočem od tega kaj povedati, če krave premalo ali pa clo nič mléka ne dajo. Ta napáka izvira od veliko vzrokov; kdor hoče ta praviga spoznati, mora pregledati in preiskati, če ni bilo prepičlo klaje, ali pa če ni bila preslába? — če ni imela krava oslabljen želodec? — ali morebiti bolno vime? — ali kakošne notranje bolezni? — če nima bolečine na kakim vunanjim životnim delu? če ni skozi pót, drisko, kervotók i. t. d. preveč močí zgubila? če ni morde zéliš žerla, ktére imájo tudi posušene vlastno moč, manj mléka dati, kakor postavim: trubelika (Schirlingskraut), kervavi mleček (Schöllkraut), peteršilj, vsedôbro (Meisterwurz), i. t. d. — če morebiti dekla vime večkrat z merzlo vodo vmiva? — če ni krava že dolgo časa teleta iméla? — če ni bréja? če ni izver-

vavze, kolikor je mogozhe, priprizhali, kako koriſtno bi jim bilo tudi to savarſtvo.

In s tém ſe je obzhinſki sbor konzhal, v ktérmu je bilo sopet vezh prav koriſtniga poterjeniga; pa le ſhkoda, de jih je bilo per letaſhnimu sboru tako malo kmetovavzov prizhíjozhih; ſaj jih je vender vezh, ki ſo udje kmetijſke drushbe.

S veſeljem jih vſakokrat drushba ſprime; goſpodje ali kmetovavzi: tukaj imajo vſi enako pravizo, ki ſo veſolni udje eniga trupla!

Pomozh soper boshijaſt pri preſhizhih.

Is Gorénſkiga ſo nam piſali, de she nekaj zhaſa prav pogoſtama boshijaſt praſze poprijema, in profili ſo naſ, kaj de bi bilo soper tó bolesen ſtoriti? Şkuſhnje vſih shivinſkih sdraviteljev uzhé, de je boshijaſt pri preſhizhih prav huda bolesen in de vezhidel nar bolj rajtingo prineſe, zhe tako shivinzhe koj pri sazhetku bolesni sakoljemo, kér ſedaj meſó, ſhpeh i. t. d. ſhe niſo ſhkodljivi.

Nar bolj navadni vsroki té bolesen ſo: glifte in napzhno pitanje. Vidili ſmo jo od preobilne klaje s krompirjem isvirati; vezhkrat pa tudi od prevelike neſnashnoſti ſvinjakov, kjer nizh dobre ſape ni. Ljudje ſizer miſlijo, de preſhizhi neſnashnoſt ljubijo, kér ſe vedno radi po ljushah in po blatu váljajo; tó pa ni reſ. Po blatu in po ljushah jih le sató valjati vidimo, kér po zeli koshi poſébno sérbenje obzhutijo, któro jim blatneniza in ljushniza nar bolj tolashi. Şizer je pa vſe umne kmetovavze ſkuſhnja uzhila, de preſhizham zheden ſvinjak in zhiſta pijazha nar bolj tekne in pitanje mozhno podpira. Naj ſe tedaj tudi preſhizham kriviza ne godí, kteri naſh shelodez tolikokrat rasveſeljijo! — Med vſimi pomozhki soper boshijaſt preſhizhev ſo tè le nar bolj poterdili: Dobro poſuſhene koreninize od metlike (Beiſuss) ſe v ſhtupo ſtolzhejo in po pol lota dvakrat na dan praſzu podajo; — tudi shajbeljna (Salbei) ali pa rutize (Weinraute) s vrelo vodó poparijo, in te vodé, która ſe ſhe lé zhes kake pol ure od teh seliſh odzedí, po pol maſljiza dvakrat na dan bolniku dajo. — Vezhkrat je prav dobro bilo, praſze med boshijaſtjo s merslo vodo po zelim truplo takó dolgo poljivati, de ſo ſe slo tréſti sazheli. — Rasun tega ſe mora napzhna in poſébno pretézhna klaja s bolj pizhlo premeniti in ſkerbéti, de praſzi mersle vode dovolj piti dobijo.

Dr. Bleiweis.

Somenj v Ljubljani.

Kupzi smiraj toshijo, de kupzhija ſlabo gré. To ſliſhati ſmo she navajeni; satorej jim ni vſelej verjeti, zhe zhes ſlabe ſomnje godernjajo. Ta ſomenj, ki ſe je v Trojazih perzhel, je bil pa v reſnizi ſlab. Le malo ljudi je ſkupaj priſhlo in ſhe med temi je bilo vezh ogledovavzov, kakor kupovavzov. Shitno zeno na ſomanji dan ſmo v poſlednim liſtu osnanili; en malo je poſkozhila. Kar pa shivinſki ſomenj vtizhe, je bil tudi ſlabſheji, kakor o ſ. Pavlu; nar viſhi kup sa par volov je bil **155** goldinarjev. Şhtajerſke shivine ſo malo pergnali. Preſhizhev ni bilo ſkoraj nizh, rasun nekterih pitanjih domazhih, ki ſo jih ſunt po **6** krajzerjev prodajali. Konjev je bilo veliko, in njih zena je bila manjſhi, kakor drugikrat ob tem zhaſu.

Kratkozhaſniza.

Pertoshba shidnih zhervov.

Ljube Novize! ako ſte nam ravno v mnogih liſtih paslivoſt ſkasale, in toliko dobriga in lepiga od naſ govorile in uzhile, vender niſmo s vami tako sadovoljne, kakor miſlite. Şluſhajte, tó le ſo naſhe pertóshbe:

Şakaj nam pravite goſénze (ſnedenze)? To je neſpodobno imé sa naſ! dajte ga tiſtim zhervam, ktéri vam ſadno in drugo drévje pokonzhajo, pa ne nam; ali niſte ſame she vezhkrat toshile zhes nje, in ſvoje drage kmetovávze nagovarjale, pokonzhati in potrebiti jih? Şte ravno takó od naſ govorile? — Nikdar! — Ali bi ne bila grosna kriviza naſ takó, kakor une merzheſe imenovati, ktéri vam le ſhkodo délajo in zlo nizh dobizhka ne prineſejo. Le pomiſlite, kakoſhna nam gré zhaſt, gotovo „goſénze“ naſ ne bote imenovale vezh. Po pravizi velika zhaſt nam gré od vſaziga zhlovéka, od kmetizha noter do Kralja in Zeſárja; sakaj me vijemo nar imenitniſhi blago, in nar drashji obléke predemo sa Kralje in Zeſárje in sa veliko mnoshizo drusih ljudí. Ni je bolj imenitne shivali, kakor ſmo me; zlo maſhnik ſe v naſho obléko podá, preden gré ſ. maſho brati. — Zhe ſo vaſhe prave shelje, de bi me prihodnizh ſhe med vami prebivale, takó naſ zhaſtite, kakor gré. Naj vam bojo Lahi sa isgled! Véſte kako naſ tí imenujejo? — „Kavalieri“ nam pravijo, to je shlahtniki ali plemenitaſhi. Glejte, tó imé je ſpodobno.

Sdaj pa vender tudi eno beſedizo savoljo shivesha, ki ga rasun zhaſti tudi potrebujemo. Shaloſtne ſkuſhnje naſ uzhé, de ſe je naſhim ſeſtrizam v vezh krajih prav hudo godilo, ker niſo dovelj paſhe imele. Naj tedaj vſaktéri, ki dobizhek od naſ prizhakuje, poprej dobro prevdari, koliko ima murb, de nam shivesha ne pomanjka. Şaj ſi tudi prevdarljiv kmetovavez poprej prerajta, koliko govedne, konj i. t. d. prerediti samore, preden ſvojo ſhtalo s shivino napolni. Tó tudi me proſimo, de naſ shálóſtna oſóda ne doletí, od lákote poginiti.

J. Oberdank.

Beſédna vganjka.

Pervi tréh slogov je farbe rudezhe,
Şlabo, zhe sdravo po tebi ne tezhe,
Hitro nekol'ko sdravnik ti odsame,
Zhe ti le ſlab'ſhi, le ſlab'ſhi bit' jame.

Prizhata druga dva sloga od kraja
Ştraſhniga, daljezh od ſvetiga raja,
Tiſtim, ki delali bojo le tó,
Kar vſí slogi v mnoshnim 'srekó.

L—z.

Danaſhnimu liſtu je drugi del vinoréje perdjan.

Shitni kup.	U Ljubljani		U Krajnju	
	15. Velikitravna.		13. Velitravna.	
	fl.	kr.	fl.	kr.
1 mernik Pſhenize domazhe	1	21	1	30
1 „ „ banaſhke	1	27	1	30
1 „ Turſhize . . .	1	5	1	8
1 „ Sorſhize . . .	1	8	1	9
1 „ Ershi	—	54	1	7
1 „ Jezhmena . . .	—	54	1	—
1 „ Proſa	1	—	1	6
1 „ Ajde	1	—	1	6
1 „ Ovſa	—	39	—	42

V Ljubljani. Natiſnil in saloshil Joshef Blasnik.